

USTAWA
z dnia 24 kwietnia 2009 r.

Opracowano na pod-
stawie: Dz. U. z 2009
r. Nr 79, poz. 667.

o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Objęcie ubezpieczeniem na wniosek następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie ubezpieczeniem, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony.”;

2) art. 3a otrzymuje brzmienie:

„Art. 3a. 1. Ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Ubezpieczenie na wniosek ustaje także:

1) od dnia wskazanego w oświadczeniu ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym to oświadczenie zostało złożone Kasie, albo

2) od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, za który składka nie została opłacona.

3. Jeżeli wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy ustawy następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy.

4. Jeżeli złożony został wniosek o rentę lub emeryturę, obowiązek ubezpieczenia ustaje od dnia następującego po dniu, w którym wydana została decyzja o przyznaniu świadczenia, jednak nie wcześniej niż od dnia, w którym ubezpieczony nabył to prawo.”;

3) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązek opłacenia składki powstaje od dnia, w którym powstało ubezpieczenie, a ustaje od dnia, w którym ustało ubezpieczenie.”;

4) w art. 5a ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 93, poz. 582, Nr 119, poz. 771, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656 oraz z 2009 r. Nr 69, poz. 595.

- „5. Niezachowanie terminu złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy prowadzeniu tej działalności.
6. Niezachowanie terminu złożenia zaświadczenia, o którym mowa w ust. 4, jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia z dniem, do którego rolnik lub domownik obowiązany był złożyć zaświadczenie w Kasie, chyba że ten rolnik lub domownik zaprzestał prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w sposób trwały lub okresowy przed upływem terminu na złożenie tego zaświadczenia.”;
- 5) w art. 8:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Za każdego ubezpieczonego opłaca się miesięczną składkę w równej wysokości, z zastrzeżeniem ust. 3.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. W przypadku gdy okres podlegania ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu jest krótszy niż miesiąc, wysokość składki oblicza się proporcjonalnie do liczby dni podlegania temu ubezpieczeniu.”,
- c) uchyla się ust. 3a,
- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Prezes Kasy ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, ustaloną przez Radę Rolników, wysokość miesięcznej składki na jeden lub kilka kolejnych kwartałów, co najmniej 14 dni przed pierwszym dniem danego kwartału. Wysokość ta może być ustalona kwotowo – i korygowana w przypadku zmiany wysokości emerytury podstawowej – albo za pomocą określonego procentu emerytury podstawowej.”;
- 6) w art. 16 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) osobę, która podlegała ubezpieczeniu jako rolnik i zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej, nie nabywając prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia, jeżeli podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy;”;
- 7) w art. 17:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Składka miesięczna za każdego ubezpieczonego wynosi 10 % emerytury podstawowej.”,
- b) dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:
- „3. W przypadku gdy okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu jest krótszy niż miesiąc, wysokość składki oblicza się proporcjonalnie do liczby dni podlegania ubezpieczeniu w tym miesiącu.
4. Rolnik, którego gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 50 ha przeliczeniowych, opłaca dodatkową składkę miesięczną w wysokości:

- 1) 12 % emerytury podstawowej – w przypadku gdy gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych;
 - 2) 24 % emerytury podstawowej – w przypadku gdy gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych;
 - 3) 36 % emerytury podstawowej – w przypadku gdy gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych;
 - 4) 48 % emerytury podstawowej – w przypadku gdy gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 300 ha przeliczeniowych.
5. W przypadku zmiany obszaru użytków rolnych gospodarstwa rolnego powodującego zmianę wymiaru dodatkowej składki miesięcznej, o której mowa w ust. 4, rolnikowi obowiązującemu do opłacania tej składki wydaje się decyzję w tej sprawie.”;
- 8) w art. 19:
- a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.”;
 - b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;”;
 - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Jeżeli zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej jest spowodowane wywłaszczeniem gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, ich zbyciem na cel uzasadniający wywłaszczenie albo trwałym wyłączeniem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, użytków rolnych z produkcji rolniczej z przyczyn niezależnych od rolnika, warunek przewidziany w ust. 2 pkt 2 uważa się za spełniony, jeżeli rolnik podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy.”;
- 9) w art. 21:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Warunek podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres uważa się za spełniony, jeżeli okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego ubezpieczonego wynosi co najmniej:
 - 1) rok – jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku do 20 lat;
 - 2) 2 lata – jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 20 lat do 22 lat;
 - 3) 3 lata – jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 22 lat do 25 lat;
 - 4) 4 lata – jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 25 lat do 30 lat;

5) 5 lat – jeżeli całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w wieku powyżej 30 lat.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Okres 5 lat, o których mowa w ust. 2 pkt 5, powinien przypadać w okresie ostatnich 10 lat przed złożeniem wniosku o przyznanie renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy.”;

10) art. 21a otrzymuje brzmienie:

„Art. 21a. Przy ustalaniu liczby lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu dodaje się poszczególne okresy podlegania ubezpieczeniu obejmujące lata, miesiące i dni. Okresy niepełnych miesięcy podlegania ubezpieczeniu oblicza się w dniach. Sumę dni zamienia się na miesiące, przyjmując za miesiąc 30 dni kalendarzowych; sumę miesięcy zamienia się na lata, przyjmując pełne 12 miesięcy za jeden rok.”;

11) w art. 25 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli uprawniony do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu łącznie z okresami, o których mowa w ust. 2 i 2a, krócej niż przez 5 lat, przyjmuje się, że okres opłacania składki wynosi 5 lat.”;

12) w art. 36 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) zmiany warunków ubezpieczenia, a także stwierdzenia obowiązku opłacania składki, o której mowa w art. 17 ust. 2;

1b) stwierdzenia obowiązku opłacania dodatkowej składki miesięcznej, o której mowa w art. 17 ust. 4;”;

13) w art. 39 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie zmiany stanu faktycznego lub stanu prawnego, na podstawie którego wydano decyzję o ustaleniu podlegania ubezpieczeniu, wydaje się nową decyzję w tej sprawie. Jeżeli jednak zmianie ulegnie jedynie wysokość miesięcznych składek, rolnikowi obowiązkanemu do ich opłacania doręcza się informację w tej sprawie.”.

Art. 2.

Przy ustalaniu liczby lat podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu określone w ustawie, o której mowa w art. 1, w okresach przypadających przed dniem 1 października 2009 r., zalicza się cały kwartał, w którym powstało ubezpieczenie; to samo dotyczy kwartału, w którym ubezpieczenie ustało. Poszczególne okresy podlegania ubezpieczeniu obejmujące kwartały dodaje się, przyjmując 4 kwartały za jeden rok. Okresy niepełnych lat oblicza się w miesiącach, przyjmując, że jeden kwartał to 3 miesiące, a 12 miesięcy to jeden rok.

Art. 3.

Składka miesięczna na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie, o którym mowa w ustawie wymienionej w art. 1, w czwartym kwartale 2009 r. wynosi jedną trzecią wysokości składki kwartalnej obowiązującej w trzecim kwartale 2009 r. ogłoszonej w trybie określonym w art. 8 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1.

Art. 4.

1. Informację o wysokości składki miesięcznej, o której mowa w art. 39 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, doręcza się rolnikowi obowiązanemu do jej opłacenia w terminie do dnia 30 listopada 2009 r.
2. Decyzje o stwierdzeniu obowiązku opłacania dodatkowej składki miesięcznej, o której mowa w art. 17 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wydaje się w terminie do dnia 30 listopada 2009 r. W decyzji określa się wymiar dodatkowej składki miesięcznej.
3. Składki, o których mowa w ust. 1 i 2, za czwarty kwartał 2009 r. opłaca się w terminie do dnia 31 grudnia 2009 r.

Art. 5.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2009 r.